

Modelowy scenariusz zajęć integracyjnych dla Polonii „Spotkanie z książką i polskimi tradycjami bożonarodzeniowymi”

CELE OGÓLNE SPOTKANIA:

1. Promocja polskiej kultury i tradycji bożonarodzeniowych
2. Wspieranie rozwoju języka polskiego
3. Wzmacnianie tożsamości narodowej Polonii oraz więzi Polonii z ojczyzną
4. Budowanie integracji wśród Polaków i polskich rodzin mieszkających poza granicami kraju
5. Rozwój kreatywności i umiejętności manualnych

Cele szczegółowe:

- Zapoznanie uczestników z polskimi tradycjami bożonarodzeniowymi
- Wzmacnianie wśród uczestników tożsamość narodowej
- Budowanie wspólnoty wśród polskich rodzin mieszkających poza granicami kraju
- Tworzenie przestrzeni do praktykowania języka polskiego w naturalnym, kulturowym kontekście
- Wspieranie rozwoju kulturalnego
- Pogłębiają znajomość literatury i tradycji polskich
- Wspieranie umiejętności artystycznych i manualnych

GRUPA DOCELOWA: Polonia oraz Polacy mieszkający poza granicami kraju, w szczególności polskie i polskojęzyczne rodziny, młodzież i dzieci w wieku szkolnym

CZAS TRWANIA: 5 godzin

METODY PRACY: wywiad, rozmowa, opowiadanie, czytanie bajek na głos, słuchanie, zabawy: ruchowa, dydaktyczna, integracyjna, ewaluacyjna, gra memory, metody aktywizujące, działania manualne i artystyczne, praca indywidualna, praca grupowa

MATERIAŁY I NARZĘDZIA: wycięte i zalaminowane ilustracje bohaterów książek, książki autorki - bajki do czytania, karty do gry memory, plansza z mapą Polski, różnorodne materiały plastyczne i dekoracyjne typu klej, nożyczki, papier ozdobny itd., sprzęt audio, głośnik, nagrania polskich koled

PRZEBIEG SPOTKANIA

1. Przywitanie i wprowadzenie (15 minut)

Spotkanie rozpoczyna się serdecznym powitaniem uczestników przez organizatorów w aurze świątecznej atmosfery. Organizatorzy pokrótce przedstawiają szczegółowy plan wydarzenia, tak aby uczestnicy wiedzieli, czego mogą się spodziewać w dalszej jego części. Następnie zapraszają uczestników spotkania do udziału w zabawie integracyjnej, w której przybyłe rodziny dzielą się wspomnieniami o polskich świętach, ulubionych tradycjach i potrawach. Zabawa ta pozwala zacieśnić więzi między uczestnikami i wprowadza ich w świąteczny nastrój.

Zabawa integracyjna:

„Mapa wspomnień” – na przygotowanej wcześniej planszy przedstawiającej mapę Polski uczestnicy po kolei zaznaczają (naklejką, pinezką lub w inny, wcześniej przygotowany przez organizatorów sposób) z jakiej miejscowości i z którego regionu Polski pochodzą. Następnie przedstawiają się, podając swoje imię i ulubioną polską potrawę/tradycję bożonarodzeniową. W wersji zaawansowanej – jako ostatni element zabawy powtarzają imiona i tradycje wymienione przez swoich przedmówców.

Cel i skutek: Uczestnicy poczuli się mile widziani i zintegrowani; Zabawa pozwoliła na nawiązanie pierwszych relacji i wprowadzenie uczestników w świąteczny nastrój oraz tematykę polskich tradycji bożonarodzeniowych

2. Spotkanie autorskie z polską pisarką bajek dla dzieci, Olą Mazur, mieszkającą w Danii (35 min)

Wprowadzenie

W dalszej części spotkania organizatorzy zapraszają uczestników na spotkanie autorskie z polską pisarką bajek dla dzieci, mieszkającą i tworzącą za granicą. Autorka zostaje zaproszona na wyróżnione centralne miejsce/podest/scenę, gdzie wita się z przybyłymi gośćmi, w szczególności z najmłodszymi odbiorcami bajek, przedstawia się oraz opowiada kilka słów o swojej twórczości i inspiracjach.

Na przełamanie dystansu i w ramach angażującego wstępu autorka wraz z organizatorami zaprasza dzieci do wspólnej zabawy – niezwykle ważnej misji poszukiwania bohaterów, którzy „uciekli” z książki autorki i ukryli się w bibliotece.

Zabawa ruchowa:

„Poszukiwanie bohaterów” – w trakcie zabawy dzieci odnajdują w przestrzeni biblioteki wydrukowane, wycięte i zalaminowane ilustracje przedstawiające postaci z książki autorki.

Czytanie bajek w języku polskim i spotkanie z autorką

Gdy każdy znajdzie "swojego" bohatera, dzieci wracają na miejsca, zachowując znalezione ilustracje. Po spotkaniu mogą służyć np. jako zakładki do książki. Po zakończonych sukcesem poszukiwaniach autorka wprowadza dzieci w magiczny świat opowieści i odczytuje fragment swojej książki.

W dalszej części spotkania przewidziana jest przestrzeń na sesję pytań i odpowiedzi, podczas której zarówno dzieci, jak i rodzice mają okazję porozmawiać z autorką na temat jej twórczości. Rozmowa może przebiegać w sposób spontaniczny i swobodny bądź może zostać przeprowadzona przez organizatorów w formie wywiadu i zgłaszanych pytań od publiczności.

Propozycje pytań do autorki:

1. Co inspirowało Panią do tworzenia historii z Pani bajek?
2. Czy sama wierzyła Pani w magiczne stworzenia jako dziecko?
3. Czy postać bohatera Pani książki ma jakieś cechy Pani lub Pani bliskich?
4. Jak wygląda proces pisania bajek – czy najpierw tworzy Pani postacie, czy fabułę?
5. Jak Pani wyobraża sobie czytelników swoich bajek? Czy ma Pani w głowie konkretne dzieci?
6. Czy historie, które pojawiają się w Pani książkach są związane z Pani własnymi doświadczeniami?
7. Jakie jest Pani ulubione wspomnienie świąteczne z dzieciństwa?
8. Czy pojawią się kolejne części bajki i jakie będą dalsze przygody bohatera?
9. Co poradziłaby Pani dzieciom, które same chciałyby napisać bajkę?
10. Czy jest coś, co pomogło Pani rozwinąć swoją wyobraźnię w dzieciństwie?

Na zakończenie spotkania autorskiego organizatorzy dziękują serdecznie autorce za spotkanie, a uczestnikom za przybycie. Następuje chwila na podpisanie książek przez autorkę i zrobienie pamiątkowego zdjęcia.

Cel i skutek: Dzieci zyskały pozytywne doświadczenie kontaktu z polską literaturą, a rodziny zostały zachęcane do sięgania po książki w języku polskim; Spotkanie inspirowało do rozwoju wyobraźni i zainteresowania czytelnictwem

3. Rodzinne warsztaty edukacyjno-artystyczne pt.: „Polskie tradycje bożonarodzeniowe” (180 minut)

Kolejnym punktem programu są warsztaty edukacyjno-artystyczne poświęcone polskim tradycjom bożonarodzeniowym. W czasie warsztatów uczestnicy, zarówno dzieci, jak i dorośli, poznają mniej i bardziej znane zwyczaje z różnych regionów Polski. Od kolędowania, przez przygotowywanie dodatkowego nakrycia, aż po znaczenie 12 potraw wigilijnych.

Wprowadzenie - prezentacja tematu

Na wstępie prowadzący wprowadza uczestników w temat warsztatów. Opowiada o polskich zwyczajach bożonarodzeniowych: wigilii, opłatku, 12 potrawach, kolędowaniu, strojeniu choinki oraz o tradycji wysyłania kartek świątecznych. Przedstawia także krótkie ciekawostki związane z dawnymi świątecznymi tradycjami takimi jak zwyczaj wieszania jemioli czy podłóżniczki, a także prezentuje różnice w tradycjach między regionami Polski jak np. szopki krakowskie w Małopolsce czy kolędnicy na Podhalu. By w aktywny i angażujący sposób zaprezentować bądź utrwalić omawiany temat prowadzący zaprasza uczestników do zabawy w grę typu memory. Można ją zastąpić grą, polegającą na dopasowywaniu nazw omawianych tradycji świątecznych z ilustracjami wcześniej przygotowanymi, które je prezentują.

Na zakończenie tej części warsztatów prowadzący zachęca do podzielenia się własnymi wspomnieniami świątecznymi przez uczestników. Rodziny opowiadają o swoich ulubionych polskich tradycjach, dzieci mogą podzielić się, jakie świąteczne zwyczaje lub bajki znają z domu.

Gra pamięciowa:

„Świąteczne Memory” - prowadzący przygotowuje 10 par kart. W każdej parze jedna karta przedstawia ilustrację wybranej świątecznej tradycji, druga zawiera opis ilustracji. W przypadku młodszych uczestników parę stanowią dwie karty z identycznymi ilustracjami. Rozkłada karty na stole, uczestnicy odkrywają kolejno po dwie karty. Ich zadaniem jest zapamiętać położenie kart i odkrywać pasujące do siebie pary kart. Przy odkryciu kolejnych par prowadzący prezentuje w krótkich słowach daną tradycję bożonarodzeniową:

1. ubieranie choinki
2. sianko pod obrusem
3. wieszanie podłóżniczki
4. wspólne kolędowanie
5. szopka krakowska
6. łamanie się opłatkiem
7. barszcz z uszkami lub inna potrawa wigilijna,
a może nawet kilka z nich lub po prostu wieczerza wigilijna
8. dodatkowe nakrycie na wigilijnym stole
9. wysyłanie kartek świątecznych
10. pierwsza gwiazdka

Zabawa obrazkowa:

„Dopasuj nazwę do obrazka” - prowadzący przygotowuje: 10 kart ilustrujących tradycje bożonarodzeniowe oraz 10 kart z ich opisem lub nazwą. Zadaniem uczestników jest dopasować nazwy do prezentowanych ilustracji.

Cel i skutek: Uczestnicy pogłęбили wiedzę o polskich tradycjach świątecznych, a poprzez działania artystyczne wzmacniali więzi rodzinne i wspólnotowe; Powstały wyjątkowe prace, które stały się pamiątką spotkania, przypominającą o znaczeniu polskiej tradycji bożonarodzeniowej

Działania twórcze - warsztaty tworzenia kartek świątecznych i ozdób choinkowych.

Po krótkim działaniu aktywizującym prowadzący zaprasza uczestników do części praktycznej spotkania. W czasie warsztatów artystycznych uczestnicy tworzą własnoręczne kartki świąteczne oraz ozdoby choinkowe inspirowane polskimi tradycjami. Do dyspozycji uczestników są bazy do kartek, a także różnorodne materiały, takie jak brokat, kolorowe papiery, tasiemki, świąteczne dziurkacze i inne elementy dekoracyjne. W pracy wykorzystują różne techniki artystyczne wspierani przez prowadzącego wiedzą z zakresu kompozycji, stosowania różnych technik i dobierania dodatków. Prowadzący wspiera uczestników swoim doświadczeniem pomagając w razie potrzeby i inspirując do kreatywnego działania. Rodziny mają okazję pracować wspólnie przy tworzeniu kartek oraz prostych ozdób choinkowych co dodatkowo wzmacnia więzi między uczestnikami. Na koniec uczestnicy prezentują swoje prace oraz wpisują do kartek świąteczne życzenia.

4. Poczęstunek i czas na integrację (60 minut)

Po intensywnych warsztatach organizatorzy zapraszają uczestników na przygotowany poczęstunek. Jest to czas na odpoczynek i rozmowy we wspólnym gronie. Tło spotkania wypełniają dźwięki polskich kolęd. Wspólny posiłek stwarza doskonałą okazję do swobodnych rozmów, wymiany doświadczeń oraz budowania relacji. W świątecznej atmosferze i poczuciu wspólnoty uczestnicy nawiązują nowe znajomości i wzmacniają więzi wśród lokalnej społeczności polonijnej.

Cel i skutek: Uczestnicy odpoczęli i wzmocnili więzi z innymi członkami społeczności polonijnej. Poczucie wspólnoty zostało utrwalone w przyjaznej i komfortowej atmosferze.

5. Zakończenie spotkania (10 minut)

Na zakończenie organizatorzy dziękują uczestnikom za udział w spotkaniu i rozdają zaproszenia - ulotki z informacjami o kolejnych planowanych wydarzeniach. Zbierają także, w sposób dostosowany do wieku i zaangażowania uczestników, opinie uczestników na temat spotkania, np. w formie krótkiego wywiadu zadając obecnym kilka pytań typu: „Co najbardziej Wam się podobało?”, „Czy było coś, co moglibyśmy zrobić inaczej?” bądź za pomocą zabawy ewaluacyjnej pt.: „Skrzynka wrażeń”.

Zabawa ewaluacyjna:

„Skarbonka wrażeń”: Uczestnicy wrzucają do przygotowanego pojemnika karteczki z napisanymi wrażeniami (mogą być anonimowe). Później prowadzący odczytują je i omawiają.

Na zakończenie organizatorzy dziękują uczestnikom za udział w spotkaniu i podkreślają kto jest organizatorem i fundatorem wydarzenia prezentując zamieszczone na materiałach informacyjnych i promocyjnych logo i napisy.

Cel i skutek: Uczestnicy zakończyli spotkanie z poczuciem docenienia i satysfakcji z wykonanych własnoręcznie prac; Organizatorzy uzyskali cenne opinie, które pozwolą na ulepszenie przyszłych inicjatyw